

№ 54, від 27 листопада 2013 р.

Міністру економічного розвитку і
торгівлі України,
Прасолову І.М.

**В рамках обговорення проекту
Закону України «Про
електроенергетику» щодо
розміру місцевої складової для
об'єктів електроенергетики»**

Шановний Ігорю Миколайовичу!

Принагідно засвідчуємо Вам свою повагу та просимо врахувати аргументи Біоенергетичної асоціації України стосовно проекту Закону України «Про електроенергетику» щодо розміру місцевої складової для об'єктів електроенергетики». У своїх аргументах ми керуємося прагненням зменшити енергетичну залежність та зміцнити сектор біоенергетики в нашій державі.

Просимо Вас в зазначеному законопроекті повністю скасувати вимогу місцевої складової для об'єктів біоенергетики.

Вважаємо, що вимога місцевої складової часто підтримується певними лобістськими групами, які прагнуть монополізувати ринок поставок обладнання та послуг для проектів з використанням відновлюваних джерел енергії (ВДЕ). Така монополізація має ряд негативних наслідків для економіки держави: спотворює принципи міжнародної торгівлі, знижує як кількість гравців в секторі, так і конкурентний тиск на них. А це, в свою чергу, збільшує вартість такого місцевого виробництва, а часто і знижує якість відповідного обладнання. Як наслідок розробляється все менше проектів з використання ВДЕ, в той же час зниження якості обладнання призводить до зменшення кількості годин роботи і низьким показниками ефективності виробництва енергії. Світовий досвід показує, що всі зазначені фактори призводять не до створення нових робочих місць, а лише до вищих цін на електроенергію для споживачів. Даний негативний ефект найбільш сильно проявляється в країнах, які вводять вимогу місцевої складової, не маючи налагодженого місцевого виробництва обладнання та технологій ВДЕ.

Надалі приводимо аргументи Біоенергетичної асоціації України (БАУ) на користь повного скасування вимог до частки місцевої складової.

Нормативні/законодавчі:

Вимога місцевої складової суперечить принципу недискримінації Світової організації торгівлі (СОТ). Про це свідчить факт, що 19.12.2012 року СОТ було зроблено аналогічний висновок щодо програми по «зеленому» тарифу Онтаріо (Канада). Крім цього, використання вимоги місцевої складової суперечить правилам конкуренції, встановленим Європейським Союзом.

Політичні:

В Україні дане питання вже отримало і політичне забарвлення. Відмова від вимоги місцевої складової висунута як одна з шести економічних вимог, виконання яких очікується від України до підписання Угоди про асоціацію України з Європейським союзом (озвучено кілька тижнів тому Єврокомісаром з торгівлі Карелом де Гухтом). Про протиріччя вимоги місцевої складової принципам Європейського Енергетичного Співтовариства (організація, членом якої є і Україна) заявив нещодавно в Києві глава його секретаріату Янез Копач.

Технічні:

На жаль, виробництво більшості видів устаткування для електростанцій на біомасі, біогазі та твердих побутових відходах (ТПВ), або їх основних комплектуючих, на сьогоднішній день в Україні не освоєно і, за прогнозом експертів, не може бути освоєно в короткий термін, що залишився до введення вимоги 50% місцевої складової. Так, українські виробники ніколи не випускали, не випускають зараз, і ніхто з виробників не проголосив навіть планів випуску такого обладнання. Йдеться про парові котли для спалювання біомаси потужністю понад 10 МВт_т, парові турбіни потужністю 1-10 МВт_{ел}, когенераційні установи на біогазі потужністю 0,1-1 МВт_{ел}, технологічне обладнання для біогазових установок, ряд іншого спеціалізованого обладнання для біоенергетики, що використовується для виробництва електроенергії з біомаси, біогазу та ТПВ.

Фінансові:

Ряд міжнародних фінансових установ і банків уже оголосили про високу ймовірність відмови кредитування ними проектів ВДЕ в нашій країні, в разі застосування місцевого технологічного обладнання, якщо воно не сертифіковане за міжнародними стандартами і не перевірено багаторічною практикою успішної експлуатації.

Регуляторні:

Навіть якщо дана вимога не буде визначена на законодавчому рівні (25% місцевої складової) – вона буде виконуватися в переважній більшості проектів просто з економічних причин: місцеві будівельні роботи, матеріали, проектування, інфраструктура, частина технологічного обладнання. Тому постає питання про необхідність вимоги, яка у будь-якому випадку буде виконана. Крім того, бачимо потенційний ризик в методиці, за якою ці 25% будуть розраховувати. Якщо збережеться нинішній підхід, при якому 30–40% місцевої складової можна забезпечити, використовуючи для будівництва об'єкта місцевого підрядника – тоді у всіх проектах вимога місцевої складової буде забезпечуватись будівельними роботами. Але ж можлива зміна процедури і введення в методику вимог важких до виконання. Наприклад, вимога використовувати неіснуючі або непотрібні для об'єкта типи обладнання. Подібний приклад міститься в чинному законі: вимагається бойлер, замість парового котла або реактор гідролізу, замість реактора анаеробного зброжування. Отже, вимога 25% місцевої складової створює потенційні ризики для проектів на етапі підготовки підзаконних актів.

Таким чином, вимога щодо частки місцевої складової на практиці означає вимогу установки неіснуючого українського обладнання, а так як виконати її неможливо – Україна продовжує закуповувати російський газ. На думку експертів БАУ, краще його заощадити, навіть використовуючи імпортоване обладнання, так як обсяги можливої економії газу в цьому секторі становлять до 4 млрд. м³/рік.

Просимо Вас врахувати позицію БАУ щодо повного скасування вимоги для місцевої складової для об'єктів біоенергетики. Саме такий підхід відповідає загальноприйнятій світовій практиці, правилам СОТ, а також політиці дерегуляції економіки, яка проводиться в Україні протягом декількох років. Проте допускаємо, що для секторів вітрової та сонячної енергетики, де ситуація з випуском місцевого обладнання значно краще, ніж для сектора біоенергетики, запропонована вимога 25% місцевої складової може стати компромісом, який задовольнить основних учасників ринків цих секторів. Дана пропозиція БАУ реалізована в законопроекті № 2946 від 26.04.2013 р., який знаходиться зараз на розгляді у Верховній Раді України.

З повагою,
Голова Правління БАУ

Г.Г. Гелетуша